

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg

Finansministeren

21. oktober 2010

**Svar på Europaudvalgets spørgsmål nr. 4 af 11. oktober 2010
(KOM (2010) 0527) stillet efter ønske fra Pia Olsen Dyhr (SF).**

Spørgsmål:

Hvordan vurderer ministeren mulighederne i forslaget om, at lande med overskud på betalingsbalancen – fx Tyskland – også har et ansvar for den samlede makroøkonomiske balance i EU? Hvordan skal Tyskland nedbringe deres betalingsbalanceoverskud og samtidig overholde de øvrige regler i ØMU'en: Tyskland må ikke lempe sin finanspolitik, de kan ikke revaluere og de kan ikke slippe lønstigninger og inflation løs?

Svar:

Der ventes igangsat en proces vedrørende adressering af makroøkonomiske ubalancer i EU-landene, som er et nyt element i koordinationen af den økonomiske politik i EU. Den nærmere implementering af den nye proces må derfor fremadrettet forventes at skulle udvikles i praksis, jf. også svar på Europaudvalgets spørgsmål 1-3 af 8. oktober 2010 (KOM (2010) 0527) stillet efter ønske af Kim Mortensen (S).

Der lægges blandt andet op til, at betalingsbalancen kan være et af omdrejningspunkterne i den forbindelse. Der forventes som udgangspunkt især fokus på de situationer og problemstillinger, der kan være knyttet til, at medlemslande har markante betalingsbalanceunderskud af mere vedvarende karakter, men der vil formentlig også åbnes mulighed for at adressere situationer, hvor medlemslande har markante og vedvarende overskud på betalingsbalancen.

Det er ikke nødvendigvis i sig selv problematisk eller uhensigtsmæssigt, at et medlemsland i perioder har overskud eller underskud på betalingsbalancen. Et betalingsbalanceunderskud kan fx skyldes, at et land gennemfører rationelle investeringer, der udvider produktionspotentialt, mens et betalingsbalanceoverskud kan afspejle, at et land har behov for at reducere en høj udlandsgæld.

Relativt lange perioder med store betalingsbalanceunderskud kan imidlertid være en indikator på fx for lempelig økonomisk politik eller store strukturelle problemer, herunder vedvarende svag konkurrenceevne. Omvendt kan lange perioder med store betalingsbalanceoverskud være en indikator på strukturelle forhold, der bidrager til en forholdsvis svag indenlandsk efterspørgsel.

Den tyske økonomi har igennem en årrække været karakteriseret ved en forholdsvis stor privat opsparing, hvilket er en væsentlig årsag til landets betalingsbalanceoverskud.¹ De bagvedliggende årsager kan være mange og forskelligartede, hvilket der evt. kan kastes lys over i forbindelse med Kommissionens analyser af makroøkonomiske ubalancer og diskussionerne heraf i ministerråd mv. I den forbindelse vil det også være relevant at undersøge, om der er andre forhold i tysk økonomi, som indebærer en svag indenlandsk efterspørgsel, og som derfor fx også kan dæmpe konjunkturopsving i Tyskland. Dette arbejde kan også indebære vurdering af om og i givet fald hvordan evt. ubalancer kan afhjælpes, herunder f.eks. om strukturelle reformer vil kunne adressere disse forhold.

Tyskland er sammen med Danmark blandt de medlemslande, der har lempet finanspolitikken mest i 2009 og 2010 i kølvandet på krisen. Nu er der så generelt behov for at konsolidere de offentlige finanser i EU-området, herunder i Tyskland, og derfor mener jeg generelt ikke, at lempelig finanspolitik i den aktuelle situation er et relevant middel til at adressere evt. strukturelle betalingsbalanceoverskud. En mere lempelig finanspolitik kan fx føre til mere privat opsparing, fordi ”regningen” i form den senere nødvendige konsolidering af de offentlige finanser så bliver tilsvarende større.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen

¹ Tyskland havde i kølvandet på genforeningen underskud på betalingsbalancen frem til og med 2001. Betalingsbalanceunderskuddene udgjorde i gennemsnit ca. 1 pct. af BNP om året i perioden 1991-2001. Herefter har Tyskland haft overskud på betalingsbalancen.